Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2026)0159

Pangandusliit – 2025. aasta aruanne

Euroopa Parlamendi 30. aprilli 2026. aasta resolutsioon pangandusliidu kohta – 2025. aasta aruanne (2025/2136(INI))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse oma 8. mai 2025. aasta resolutsiooni pangandusliidu kohta – 2024. aasta aruanne[1],

– võttes arvesse komisjoni järelmeetmeid seoses Euroopa Parlamendi 8. mai 2025. aasta resolutsiooniga pangandusliidu kohta – 2024. aasta aruanne,

– võttes arvesse Euroopa Keskpanga (EKP) avaldatud dokumenti „Feedback on the European Parliament’s resolution on Banking Union – annual report 2024“ (Tagasiside Euroopa Parlamendi resolutsioonile pangandusliidu kohta – 2024. aasta aruanne),

– võttes arvesse 28. aprillil 2025 avaldatud EKP aastaaruannet järelevalveülesannete täitmise kohta 2024. aastal,

– võttes arvesse 26. juunil 2025 avaldatud Ühtse Kriisilahendusnõukogu (SRB) aastaaruannet 2024. aasta kohta,

[1] Vastuvõetud tekstid, P10_TA(2025)0105.

– võttes arvesse rahapesuvastase direktiivi[2] ja rahapesuvastase määruse[3] vastuvõtmist ning Rahapesu ja Terrorismi Rahastamise Tõkestamise Ameti (AMLA)[4] loomist,

– võttes arvesse Basel III standardite rakendamist, nimelt kapitalinõuete direktiivi[5] ja kapitalinõuete määruse[6] muudatuste vastuvõtmist,

– võttes arvesse komisjoni 24. juuli 2024. aasta delegeeritud määruse (EL) 2024/2795 (millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses tururiski omavahendite nõuete kohaldamise kuupäevaga)[7] vastuvõtmist,

– võttes arvesse oma 24. aprilli 2024. aasta esimese lugemise seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 806/2014 seoses varajase sekkumise meetmete, kriisilahenduse eeltingimuste ja kriisilahenduse meetmete rahastamisega[8],

---

2 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 2024. aasta direktiiv (EL) 2024/1640, mis käsitleb mehhanisme, mille liikmesriigid peavad kehtestama, et tõkestada finantssüsteemi kasutamist rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil, millega muudetakse direktiivi (EL) 2019/1937 ning muudetakse direktiivi (EL) 2015/849 ja tunnistatakse see kehtetuks (ELT L, 2024/1640, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj).

3 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 2024. aasta määrus (EL) 2024/1624, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist (ELT L, 2024/1624, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj).

4 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 2024. aasta määrus (EL) 2024/1620, millega asutatakse Rahapesu ja Terrorismi Rahastamise Tõkestamise Amet ning muudetakse määruseid (EL) nr 1093/2010, (EL) nr 1094/2010 ja (EL) nr 1095/2010 (ELT L, 2024/1620, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1620/oj).

5 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 2024. aasta direktiiv (EL) 2024/1619, millega muudetakse direktiivi 2013/36/EL seoses järelevalvevolituste, sanktsioonide, kolmandate riikide filiaalide ning keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega (ELT L, 2024/1619, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1619/oj).

6 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 2024. aasta määrus (EL) 2024/1623, millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses krediidiriski, krediidiväärtuse korrigeerimise riski, operatsiooniriski, tururiski ja minimaalse väljundmäära nõuetega (ELT L, 2024/1623, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1623/oj).

7 ELT L, 2024/2795, 31.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/2795/oj.

8 ELT C, C/2025/3752, 17.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3752/oj.

– võttes arvesse oma 24. aprilli 2024. aasta esimese lugemise seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2014/59/EL seoses varajase sekkumise meetmete, kriisilahenduse eeltingimuste ja kriisilahenduse meetmete rahastamisega[9],

– võttes arvesse oma 24. aprilli 2024. aasta esimese lugemise seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2014/49/EL seoses hoiuste kaitse ulatuse, hoiuste tagamise skeemide rahaliste vahendite kasutamise, piiriülese koostöö ja läbipaistvusega[10],

– võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni 23. aprilli 2024. aasta raportit ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 806/2014, et luua Euroopa hoiuste tagamise skeem,

– võttes arvesse komisjoni teatist „Hoiuste ja investeeringute liit. ELi kodanike jõukuse ja majandusliku konkurentsivõime kasvatamise strateegia“ (COM(2025)0124),

– võttes arvesse Enrico Letta 10. aprilli 2024. aasta aruannet „Much more than a market – Speed, security, solidarity: empowering the Single Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU Citizens“ (Palju enamat kui turg – kiirus, turvalisus, solidaarsus – ühtse turu võimestamine kõigile ELi kodanikele kestliku tuleviku ja jõukuse tagamiseks),

– võttes arvesse Mario Draghi 9. septembri 2024. aasta aruannet „The future of European competitiveness“ (Euroopa konkurentsivõime tulevik),

– võttes arvesse eurorühma 11. märtsi 2024. aasta avaldust kapitaliturgude liidu tuleviku kohta ning eurorühma 16. juuni 2022. aasta avaldust pangandusliidu tuleviku kohta ja eurorühma 28. aprilli 2023. aasta sellekohaseid järelmeetmeid,

– võttes arvesse Baseli pangajärelevalve komitee 17. juulil 2024. aastal avaldatud väljaandeid „Disclosure of cryptoasset exposures“ (Krüptovara riskipositsioonide avalikustamine) ja „Cryptoasset standard amendments“ (Krüptovara standardi muudatused),

– võttes arvesse Baseli pangajärelevalve komitee 25. aprilli 2024. aasta väljaannet „Core Principles for effective banking supervision“ (Tõhusa pangandusjärelevalve üldpõhimõtted),

---

9 ELT C, C/2025/3753, 17.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3753/oj.

10 ELT C, C/2025/3754, 17.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3754/oj.

– võttes arvesse EKP 17. novembri 2025. aasta finantsstabiilsuse ülevaadet,

– võttes arvesse finantsstabiilsuse nõukogu 9. novembri 2015. aasta väljaannet „Principles on Loss-absorbing and Recapitalisation Capacity of G-SIBs in Resolution“ (Globaalsete süsteemselt oluliste pankade kahjumikatmis- ja rekapitaliseerimisvõimet käsitlevad põhimõtted kriisilahenduses),

– võttes arvesse finantsstabiilsuse nõukogu 10. oktoobri 2023. aasta aruannet „2023 Bank Failures – Preliminary lessons learnt for resolution“ (Pankade maksejõuetused 2023. aastal – esialgsed kriisilahenduse õppetunnid),

– võttes arvesse ühtse järelevalvemehhanismi järelevalveprioriteete aastateks 2025–2027,

– võttes arvesse Ühtse Kriisilahendusnõukogu 2025. aasta novembris esitatud poolaastaaruannet eurorühmale,

– võttes arvesse Baseli pangajärelevalve komitee 10. juuli 2025. aasta aruannet „Banks interconnections with non-bank financial intermediaries“ (Pankade seosed pangaväliste finantsvahendajatega),

– võttes arvesse Euroopa Pangandusjärelevalve poolt 2025. aastal ellu viidud kogu ELi hõlmava läbipaistvustesti tulemusi, mis esitati 2025. aasta detsembris,

– võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja 12. mai 2023. aasta eriaruannet 12/2023 „ELi järelevalve pankade krediidiriski üle – EKP suurendas oma jõupingutusi, kuid neid tuleb jätkata, et suurendada kindlust, et krediidiriski juhitakse ja kaetakse nõuetekohaselt“,

– võttes arvesse EKP järelevalvenõukogu esimehe Claudia Buchi avaldusi Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjoni korraldatud kuulamistel 27. märtsil 2025, 15. juulil 2025 ja 5. novembril 2025,

– võttes arvesse Ühtse Kriisilahendusnõukogu esimehe Dominique Laboureix’ avaldusi Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjoni korraldatud kuulamistel 3. märtsil 2025, 15. juulil 2025 ja 5. novembril 2025,

– võttes arvesse Euroopa Pangandusjärelevalve 2025. aasta juuni riskihindamisaruandeid,

– võttes arvesse oma 14. märtsi 2019. aasta resolutsiooni soolise tasakaalu kohta kandidaatide esitamisel ELi majandus- ja rahandusalastele ametikohtadele[11],

– võttes arvesse oma 25. märtsi 2021. aasta resolutsiooni euro rahvusvahelise rolli tugevdamise kohta[12],

– võttes arvesse kodukorra artiklit 55,

– võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A10-0079/2026),

A. arvestades, et pangandusliidu eesmärk on kaitsta panganduse stabiilsust ja seeläbi finantssüsteemi, vältida maksumaksjate rahastatavaid päästemeetmeid, tugevdada vastupanuvõimet, võimaldada nõuetekohast kriisilahendust, vähendada turu killustatust, parandada hoiustajate kaitset ning suurendada konkurentsivõimet, piiriülest tegevust ja juurdepääsu rahastamisele, vähendades seeläbi pangaklientide kulusid; arvestades, et pankade teenused on olulised kodanike ja ettevõtjate jaoks; arvestades, et ELi pangandusmaastik ja tema erinevad pangandusstruktuurid on mitmekesised; arvestades, et risk, et pank on „pankrotti minemiseks liiga suur“ ei ole täielikult kõrvaldatud;

B. arvestades, et pangandusliidu eesmärk on tagada, et pangad oleksid tugevad ja võimelised tulevastele finantskriisidele vastu seisma; arvestades, et mitteelujõuliste pankade kriisilahendus peab toimuma maksumaksjate raha kasutamata ja nii, et sellel oleks reaalmajandusele minimaalne mõju ning ühtlustatud normid finantssektoris peavad vähendama turu killustatust;

C. arvestades, et tugev ja mitmekülgne pangandussektor on majanduskasvu saavutamise, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) ja idufirmade rahastamise ning rohe- ja digimajandusele ülemineku tagamise võti;

D. arvestades, et pangandusliit, mis koosneb ühtsest järelevalvemehhanismist ja ühtsest kriisilahenduskorrast, viib järelevalve kooskõlla kriisiohjega ja tagab hoiuste kõrgetasemelise kaitse, kuid ei ole täielik ilma Euroopa hoiusekindlustusskeemita;

E. arvestades, et väljakujundatud pangandusliit oleks hea kodanikele ja ELi majandusele, kuna see looks aluse stabiilsemale pangandussüsteemile, süsteemse riski vähendamisele, tõhustatud konkurentsile, tarbijate valikuvõimaluste parandamisele, piiriülese panganduse võimaluste suurenemisele ning jaefinantsteenuste kättesaadavusele, suurematele majandusinvesteeringutele,

---

11 ELT C 23, 21.1.2021, lk 105.
12 ELT C 494, 8.12.2021, lk 118.

kodumajapidamiste ja ettevõtjate paremale rahastamisele juurdepääsule ning pangaklientide väiksematele kuludele;

F. arvestades, et pangandusvälised finantsvahendajad (ehk varipangad) tegutsevad endiselt väljaspool pangandusliidu struktuuri, muutes ELI pangandussektori riskidele avatuks;

G. arvestades, et finantsstabiilsus on tulemusliku rahapoliitika ja vastupanuvõimelise finantssüsteemi eeltingimus; arvestades, et EL on juba kokku leppinud Basel III raamistiku rakendamises ja peaks rakendama Basel III standardeid, võttes samal ajal arvesse ELi pangandussektori konkurentsivõimet ning rahvusvahelisi arenguid;

H. arvestades, et Venemaa agressioonil Ukraina vastu ning selle majanduslikel ja sotsiaalsetel tagajärgedel on nii praegu kui ka edaspidi ELi pangandussektorile otsene ja kaudne mõju; arvestades, et ELi pankadel on keskne roll nende sanktsioonide jätkuva rakendamise ja järgimise tagamisel, mille EL kehtestas Venemaale reaktsioonina Ukrainasse tungimisele;

I. arvestades, et pangandusliidu üks peamisi eesmärke on see, et maksumaksjad ei peaks panga maksejõuetuse korral kandma parandusmeetmete kulusid;

J. arvestades, et kliimamuutused, keskkonnaseisundi halvenemine ja üleminek vähese CO_2 heitega majandusele võivad ohustada finantsstabiilsust ning need on tegurid, mida võidakse pankade riskide hindamisel arvesse võtta;

K. arvestades, et digieuro suurendaks ELi maksete tõhusust, vastupanuvõimet, finantsalast kaasatust, innovatsiooni, üldsuse usaldust ja euro rahvusvahelist rolli;

L. arvestades, et ELi pangad on alates 2022. aastast teeninud rekordilist kasumit, kuna rahapoliitika karmistamise mõju edasikandumine on viibinud; arvestades, et mitu liikmesriiki on kehtestanud ajutised pangamaksud, et tagada õiglane panus, kaitstes samal ajal stabiilsust ja sotsiaalset ühtekuuluvust;

M. arvestades, et oma 2025. aasta märtsi teatises „Hoiuste ja investeeringute liit“ kohustub komisjon astuma „otsustavaid samme pangandusliitu edasiarendamiseks ja leiab selleks muu hulgas lahenduse Euroopa hoiusekindlustusskeemi edendamiseks“, kuid ei ole sellest ajast alates ikka veel esitanud ühtegi ettepanekut pangandusliidu väljakujundamise kohta;

N. arvestades, et pangad on meie majanduse tugisammas ja pangandussektor on üks strateegiliselt kõige olulisemaid sektoreid; arvestades, et stabiilsus, vastupanuvõime ja konkurentsivõime on üliolulised tagamaks, et finantssüsteem suudab kohaneda

ülemaailmsete väljakutsetega, edendada innovatsiooni ning vastata tulemuslikult ettevõtjate ja kodanike vajadustele;

O. arvestades, et e-raha tokeneid kasutatakse üha enam ja need on pangandusliidu pankadega üha tihedamalt seotud;

Üldised kaalutlused

1. väljendab heameelt ühtse järelevalvemehhanismi ja ühtse kriisilahenduskorra osas viimase kümne aasta jooksul tehtud edusammude üle; nõuab pangandusliidu täielikku ja kiiret väljakujundamist, sealhulgas jätkuvat tööd selle kolmanda samba – Euroopa hoiusekindlustusskeemi – loomisel, ning meetmeid turu integratsiooni süvendamiseks ning kapitali ja likviidsuse tegeliku ringluse hõlbustamiseks pangandusgruppides; rõhutab, et pangandusliit peab toetama kaasavamat, konkurentsivõimelisemat ja kestlikumat finantssüsteemi, mis on kooskõlas sotsiaalse ühtekuuluvuse ja kaksikületeminekuga;

2. kutsub komisjoni üles seadma prioriteediks pangandusliidu ning hoiuste ja investeeringute liidu väljakujundamise; rõhutab nende tähtsust kodanike, VKEde ja reaalmajanduse jaoks, edendades vastupanuvõimet, kestlikku heaolu, kvaliteetseid töökohti ja finantsstabiilsust; rõhutab tõsiasja, et integreeritum pangandusliit toetaks Euroopa pankade kasvu ja konkurentsivõimet; rõhutab vajadust tugeva ja kindla raamistiku järele, mis põhineb selgetel eeskirjadel ja kohustustel ning hoiab ära hoiuste väljavoolu, suurendab finantsstabiilsust ja konkurentsivõimet ning tugevdab ELi pangandussektorit; rõhutab, et kapitaliturgude liidu väljakujundamine koos pangandusliidu arendamisega aitab luua paremad tingimused Euroopa majanduse rahastamiseks nii kodumajapidamiste kui ka ettevõtete seisukohast, kes sõltuvad endiselt suures osas pangalaenudest, edendada investeeringuid ja töökohtade loomist, aidates samal ajal parandada ka Euroopa majanduse vastupanuvõimet;

3. toonitab tõsiasja, et kodumajapidamistele ja VKEdele pakutavad intressimäärad on liikmesriikides väga erinevad; ergutab komisjoni kaaluma meetmeid, millega tagada kõigile kodanikele ja ettevõtjatele parem juurdepääs rahastamisele, eelkõige VKEde puhul, kes vajavad hädasti kapitali õiglaste ja konkurentsivõimeliste intressimääradega;

4. rõhutab pangandussektori rolli kaksikülemineku rahastamisel; tõstab esile lihtsustamispüüdlusi ELi kestliku rahanduse raamistiku raames, et tagada sidusus, vähendada dubleerimist ja ühtlustada pangandus-, avalikustamis- ja riskijuhtimiseeskirjades sätestatud kohustusi; juhib tähelepanu Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve soovitusele kehtestada kasutuskõlbmatuks muutunud varadele kõrgemad kapitalinõuded;

5. peab kahetsusväärseks allesjäänud tõkkeid piiriülestele jaepangandusteenustele; rõhutab integreeritud pangandusliidu potentsiaali parandada konkurentsi ja tarbijate valikuvõimalusi jaepanganduse valdkonnas, sealhulgas piiriüleste jaepangandusteenuste osutamise võimaluste parandamise kaudu;

6. tunnustab nii võrgupõhise kui ka võrguvälise digieuro üle peetavatel läbirääkimistel saavutatud edu; väljendab heameelt digieuro potentsiaali üle täiendada sularaha ja see säilitada, suurendades samal ajal ELi finantssuveräänsust ja -autonoomiat ning aidates suurendada finantsalast kaasatust; väljendab heameelt selle üle, et 2025. aasta detsembris vormistati lõplikult nõukogu üldine lähenemisviis digieuro suhtes, ning peab oluliseks, et Euroopa Parlament kujundaks võimalikult kiiresti oma seisukoha;

7. on seisukohal, et edusammud soolise tasakaalu suunas finantseerimisasutustes, eriti nende juhtkonnas, on piiratud; rõhutab, et naiste juhitavate ettevõtete mitmekesine juhtimine ja parem juurdepääs rahastamisele[13] parandavad juhtimist, innovatsiooni ja majandustulemusi; kutsub finantseerimisasutusi, sidusrühmi, komisjoni ja liikmesriike üles võtma vastu mõjusad mitmekesisuse strateegiad, jälgima soolist ebavõrdsust ning lisama soolise võrdõiguslikkuse järelevalve- ja investeerimisraamistikesse, et tagada kaasav juurdepääs kapitalile kogu ELis; tuletab meelde, et Euroopa Parlamendi seisukoht on järgida tulevaste kandidaatide nimekirjade puhul soolist tasakaalu ja seda eelistada; rõhutab, kui oluline on tagada sooline tasakaal kõigil juhtimistasanditel ELi institutsioonides ja organites, mis vastutavad pangandusliidu eest;

8. märgib, et pärast EKP intressimäärade tõstmist on ELi pankade kasumlikkus ja vastupanuvõime märkimisväärselt paranenud[14] ja need olid 2025. aastal endiselt suured; rõhutab, et selline kasumlikkus ja vastupanuvõime võivad toetada olulisi investeeringuid ELi majandusse ning kodumajapidamiste ja ettevõtete, eelkõige VKEde ja idufirmade, samuti noorte spetsialistide rahastamist; rõhutab pankade olulist rolli VKEde ja kohaliku majanduse toetamisel ning kutsub komisjoni üles tagama, et mis tahes reguleerimine jääks riskitundlikuks; rõhutab, et riigiabi saavate krediidiasutuste dividendide, tagasiostude ja muutuvtasu suhtes tuleb kohaldada mõistlikke parameetreid;

9. rõhutab, et pangandusliidu nõuetekohane toimimine ja usaldusväärsus sõltub ka ELi tarbijakaitseõiguse täielikust järgimisest ja tulemuslikust täitmise tagamisest pangandussektoris; rõhutab tõsiasja, et krediidiasutused peavad hoiduma ebaõiglaste

---

13 Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut, „Gender in entrepreneurship“ (Sooline võrdõiguslikkus ettevõtluses), 2017, lk 5–6.

14 Maneely, M. / Ratnovski, L., „Bank Profits and Bank Taxes in the EU“ (Pangakasum ja pangamaksud ELis), IMF, juuli 2024.

lepingutingimuste ja kaubandustavade kasutamisest, eelkõige hüpoteeklaenude ja jaelaenude puhul; rõhutab tõsiasja, et tarbijad, sealhulgas laenuvõtjad, peavad saama kasu tulemuslikust kaitsest, õiguskindlusest ja juurdepääsust mõjusatele õiguskaitsevahenditele; kutsub sellega seoses liikmesriike ja pädevaid asutusi üles tagama rikkumiste korral tugevad järelevalve- ja täitmise tagamise meetmed; rõhutab lisaks, kui oluline on tagada esmaste eluasemete piisav kaitse, eelkõige vähekaitstud leibkondade puhul, võttes arvesse eluaseme suurust ja seda, kas laenuvõtjad on juba tagasi maksnud olulise osa oma laenust, näiteks 50 % esialgsest laenust;

10. väljendab heameelt AMLA rolli üle ELi rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse tugevdamisel; nõuab järjepidevat rakendamist, tõhustatud koostööd, teabe jagamist ja koordineeritud täitmise tagamist kogu ELis; rõhutab vajadust tõhusa koostöö järele AMLA ning Euroopa järelevalveasutuste ja usaldatavusnõuete täitmise asutuste vahel; rõhutab, et AMLA peab oma järelevalve- ja regulatiivses töös järgima proportsionaalsuse ja kooskõlastamise põhimõtet;

11. rõhutab tõsiasja, et järelevalve ja stabiilsuse jaoks on hädavajalik usaldusväärne, proportsionaalne, järjepidev ja õigeaegne finantsaruandlus; rõhutab õiguskindluse, prognoositavuse ja stabiilsuse olulisust pangandussektori jaoks ning et lihtsustamine ei tohi nõrgendada usaldatavusnõuete täitmise, vastupanuvõime, tarbijakaitse või stabiilsuse alaseid standardeid; rõhutab vajadust täiendavate meetmete järele, millega edendada digitaliseerimist ja lihtsustamist, säilitades samal need standardid; nõuab tasakaalustatud ja integreeritumat lähenemisviisi, sealhulgas tsentraliseeritud andmekeskust, mis põhineb standarditud määratlustel, ühisel andmesõnastikul ja ühisel taotluste hoidlal, et vähendada tarbetut keerukust ametiasutuste vahel, vähendada dubleerimist ja parandada andmete kvaliteeti, säilitades samal ajal pangandusliidu raamistiku stabiilsuse;

12. tunnustab institutsioonilisi ja regulatiivseid edusamme, mis on tugevdanud euroala pankade vastupanuvõimet; märgib, et ELi finantsteenuste ühtse turu täieliku potentsiaali ärakasutamisel esineb endiselt märkimisväärseid takistusi; nõuab, et komisjon, liikmesriigid ja ELi organid viiksid ambitsioonid vastavusse konkreetsete sammudega hoiuste ja investeeringute liidu ja ühtse turu väljakujundamiseks, edendades lihtsustamist ja konkurentsivõimet; kutsub komisjoni üles pakkuma oma 2026. aasta aruandes ELi pangandussektori konkurentsivõime kohta välja sisukaid meetmeid ELi pankade konkurentsivõime suurendamiseks, säilitades samal ajal pankade olulise rolli liidu rohe- ja digipöörde saavutamiseks vajalike investeeringute rahastamisel;

13. rõhutab, et võttes arvesse jätkuvat geopoliitilist ebakindlust, potentsiaalselt ülehinnatud aktsiaturge ja hiljutisi rahutusi Ameerika

Ühendriikides pärast läbipaistmatut laenuandmist pangandusvälises (erakrediidi) sektoris, peaksid järelevalveasutused säilitama tulevikku suunatud perspektiivi ja jälgima piisavalt riske, ning et pangad peaksid säilitama piisavad kapitalipuhvrid ja olema oma tegevuses vastupidavad; rõhutab sellega seoses vajadust parandada pangandusväliste finantsvahendajate järelevalvet ja vastupanuvõimet; rõhutab, et tänane mõistlik järelevalve võib kaitsta maksumaksjaid, hoiustajaid ja reaalmajandust tulevaste kahjude eest;

Järelevalve

14. märgib, et ühtse järelevalvemehhanismi pankade esimese taseme põhiomavahendite üldine suhtarv jõudis 2025. aasta teises kvartalis 16,12 %-ni, kusjuures omakapitali investeeringute tulusus oli 10,11 %, samal ajal kui viivislaenude osakaal vähenes 2,22 %-ni ja 2. etapi laenude osakaal oli 9,59 %[15]; rõhutab vajadust jälgida krediidiriski, säilitades samal ajal pangandussektori vastupanuvõime jaoks piisava kapitali ja likviidsuse; rõhutab tõsiasja, et nende edusammudega riskivähendusmeetmete alal ei ole kaasnenud vastavaid edusamme riskide jagamisel;

15. juhib tähelepanu ebasoodsatele makromajanduslikele tingimustele ja geopoliitilistele tagasilöökidele, mis võivad viia varade kvaliteedi halvenemiseni;

16. märgib, et pangad puutuvad üha enam kokku mittepangast finantsasutustega, millega võivad kaasneda riskid alates likviidsusalastest riskidest kuni vastaspoole riskideni, ning nõuab Euroopas ulatuslikku järelevalvet mittepangast finantsasutuste sektori üle; rõhutab tõsiasja, et rahvusvahelised ja ELi organid on korduvalt rõhutanud pangandusvälisest sektorist tulenevaid riske, eelkõige selle järjest suurema seotuse tõttu traditsioonilise pangandussektoriga; toetab kogu süsteemi hõlmavaid stressiteste, et hinnata põhiturgude vastupanuvõimet; nõuab tungivalt, et komisjon uuriks järelevalvevahendites olevaid lünki, sealhulgas likviidsusalaseid ja süsteemseid riske, ning pakuks asjakohasel juhul välja meetmed finantsstabiilsuse kaitseks;

17. väljendab heameelt Basel III raamistiku lõpliku vormistamise ja rakendamise üle, mis tugevdab ELi vastupanuvõimet; märgib, et teised jurisdiktsioonid on järginud vähem ambitsioonikat rakenduskava; rõhutab jätkuvat ebaselgust Basel III standardite rakendamise osas mõnes teises jurisdiktsioonis; tuletab meelde, et ühtse järelevalvemehhanismi raames on korduvalt märgitud, et kauplemisportfelli põhjaliku läbivaatamise standardite rakendamine tugevdaks ELi pankade vastupanuvõimet ega kahjustaks nende konkurentsivõimet; kutsub komisjoni üles vaatama läbi samaväärsust

---

15 EKP, Pangandusjärelevalve statistika, 2025. aasta teine kvartal.

kinnitavad otsused jurisdiktsioonidega, kes neid standardeid ei rakenda;

18. võtab teadmiseks EKP väljaande[16], milles väidetakse, et kõrged kapitalinõuded ei kahjusta pankade konkurentsivõimet, vaid pigem tagavad pankade vastupanuvõime ja suutlikkuse rahastada majandust kogu tsükli jooksul;

19. peab kahetsusväärseks pangafiliaalide sulgemiste arvu suurenemist, mis mõjutab vähekaitstud ja äärepoolsemaid kogukondi; tuletab meelde kodanike õigust pääseda juurde põhilistele finantsteenustele; rõhutab väiksemate pankade rolli kodumajapidamistele ja väikeettevõtjatele teenuste kättesaadavuse tagamisel; rõhutab tõsiasja, et panganduse ärimudelite mitmekesisus suurendab finantssüsteemi vastupanuvõimet; tunnistab digitaliseerimise ja tehisintellekti tähtsust pangandussektori tulemuslikkuse suurendamisel; märgib siiski murega, et tehisintellekt on põhjustanud töökohtade kadumist; kutsub krediidiasutusi üles rakendama ümberõppepoliitikat ja tagama automatiseeritud otsuste puhul inimjärelevalve; rõhutab vajadust kaitsta töökohtade kvaliteeti, õiglasi tingimusi ja võrdset juurdepääsu pangandusele;

20. tunnistab krüptovaradega kaasnevaid konkreetseid riske, tunnistades samal ajal ka nende pakutavaid võimalusi, nagu eurodes nomineeritud stabiilsed krüptovarad; nõuab järjepidevat innovatsioonisõbralikku järelevalvet tagamaks, et innovatsioon teenib avalikkust; nõuab, et ELi ja liikmesriikide ametiasutused jälgiksid riskipositsioone, tegeleksid riskidega ja tõkestaksid spekulatiivset käitumist, võitleksid finantskuritegevuse vastu ning kaitseksid tarbijaid; toonitab ülemaailmsete standardite tähtsust selles valdkonnas;

21. kutsub komisjoni, Euroopa Pangandusjärelevalvet ja pangandusliidu riiklikke pädevaid asutusi üles tagama krüptovaraturgude määruse[17] range, järjepideva ja usaldusväärse rakendamise ja täitmise tagamise, mis on vajalik täiendus liidu pangapõhisele finantsstabiilsuse raamistikule;

22. võtab teadmiseks ebakindluse, mis tuleneb ELi pankade jaoks kolmandate riikide mitmekordselt emiteeritavatest stabiilsetest krüptovaradest; rõhutab võimalikku õiguslikku arbitraaži

---

16 Behn, M. ja Reghezza, A., „Capital requirements: a pillar or a burden for bank competitiveness?“ (Kapitalinõuded: kas pankade konkurentsivõime tugisammas või koormus?), EKP mitteperioodiliste väljaannete sari, nr 376, Frankfurt 2025.

17 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 2023. aasta määrus (EL) 2023/1114, mis käsitleb krüptovaraturge ning millega muudetakse määrusi (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 1095/2010 ning direktiive 2013/36/EL ja (EL) 2019/1937 (ELT L 150, 9.6.2023, lk 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1114/oj).

jurisdiktsioonide vahel, mis võib viia ELi pankade hoiuste väljavooluni ja avaldada ülekanduvat mõju;

Kriisilahendus

23. tunnustab kriisiohje- ja hoiusekindlustusraamistiku reformi, kuna see aitab tagada sidusa kriisiohje ja hoiusekindlustuse, tugevdada stabiilsust, kaitsta sääste ja maksumaksjaid ning tagada avaliku sektori raha parema kasutamise kriisilahenduseks, kui see on avalikes huvides, selges õigusraamistikus; rõhutab, et väiksemate ja keskmise suurusega pankade puhul on vaja paindlikkust ning et asjaomastele ametiasutustele tuleb anda mõjusad vahendid, andmed ja otsustusmehhanismid, et tagada vastupanuvõimeline ja sotsiaalselt vastutustundlik pangandusliit ning võimaldada neil reageerida tulemuslikult pankade maksejõuetusele ja pakkuda vajalikke kaitsemeetmeid, mida toetab õigusraamistik, mis soodustab pankade arengut ja aitab kaasa vastupanuvõimelisele ja rahaliselt stabiilsele pangandusliidule;

24. väljendab heameelt Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel 19. novembril 2025 saavutatud esialgse kokkuleppe üle seoses direktiiviga, millega ühtlustatakse maksejõuetusõiguse teatavaid aspekte, kuna maksejõuetusõiguse ja saneerimismenetluste edasine ühtlustamine võib edendada pangandusliidu väljakujundamist;

25. rõhutab, et pankade maksejõuetuse korral peaks esmane vastutus lasuma aktsionäridel, võlausaldajatel või pangandussektori rahastatavatel mehhanismidel ning avaliku sektori vahendeid tuleks kasutada üksnes viimase abinõuna, kuna kooskõlas eelarvepoliitilise vastutuse, sotsiaalse õigluse ja turudistsipliiniga tuleb pankade kriisilahenduses maksumaksja rahale tuginemist vältida; rõhutab, et järjepidevalt ja tulemuslikult tuleb teha järelevalvet niisuguste usaldatavus- ja kriisilahenduseeskirjade järgimise üle, millega tagatakse vahendite usaldusväärsus ja tulemuslik rakendamine pankade maksejõuetuse korral;

26. tuletab meelde, et piisav omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõue on väga oluline usaldusväärse kriisilahendusraamistiku loomiseks ja selleks, et anda ametiasutustele paindlikkus kriisi puhul asjakohaste kriisilahendusstrateegiate rakendamiseks;

27. tuletab meelde, et pangad peavad kriisilahenduse ajal jätkama oluliste teenuste osutamist; rõhutab vajadust selge ja prognoositava raamistiku järele, mis kaitseb hoiustajaid ning toetab väiksemaid kliente ja ettevõtjaid, sealhulgas eelkõige VKEsid;

28. väljendab heameelt ühtse kriisilahendusfondi kui täielikult vastastikuseks muudetud ja pangandussektori rahastatava turvavõrgu üle; kordab nõudmist ratifitseerida täielikult Euroopa stabiilsusmehhanismi asutamislepingu muutmise kokkulepe, et

tugevdada usaldusväärsust, kriisilahenduskõlblikkust ja euroala vastupanuvõimet; rõhutab eesmärki kaitsta maksumaksjaid kriisilahenduse korral ja kordab, et lisaks kokkulepitud ühisele kaitsekorrale ei tohiks maksejõuetute pankade jaoks kasutada rohkem maksumaksjate vahendeid;

29. tuletab meelde, et valitsemissektori võla 0 % riskikaalu poliitika võib tekitada probleeme, millega tuleb tegeleda kooskõlas rahvusvaheliste standarditega;

Hoiusekindlustus

30. kinnitab veel kord oma kindlat pühendumust Euroopa hoiusekindlustusskeemi edasiarendamisele pangandusliidu kolmanda sambana; tuletab meelde, et Euroopa hoiusekindlustusskeemi ettepanek esitati 2015. aastal; rõhutab, et hoiuste kaitsmise ühine süsteem on hädavajalik, et tagada hoiustajate võrdne kaitse kogu liidus, tugevdada veelgi finantsstabiilsust ning vähendada märkimisväärselt veel eksisteerivat pankade ja riikide vastastikust sõltuvust; rõhutab, et Euroopa hoiusekindlustusskeemi tehtavate osamaksete puhul tuleks arvesse võtta iga osaleva sektori riskiprofiili; rõhutab samuti, kui oluline on tagada kehtivate normide täielik kohaldamine, võimaldades seeläbi ELi pankadel tõhusalt rahastada ettevõtjaid kogu ELis ja suurendada konkurentsivõimet;

31. väljendab heameelt kriisiohje- ja hoiusekindlustusraamistiku paketi vastuvõtmise üle, mis on positiivne samm, mis tugevdab riiklikke hoiuste tagamise skeeme, suurendab usaldust pangandussektori vastu ning parandab tegevus- ja õiguslikke tingimusi järkjärguliseks ja usaldusväärseks liikumiseks hoiustajate ja maksumaksjate ELi ühise kaitse suunas; tuletab meelde majandus- ja rahanduskomisjoni 2024. aasta seisukohta Euroopa hoiusekindlustusskeemi loomise suhtes; nõuab tungivalt, et nõukogu edendaks läbirääkimisi; kutsub eurorühma uut esimeest üles jätkama võimalikult kiiresti selleteemalisi arutelusid;

o
o o

32. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa Keskpangale, Ühtsele Kriisilahendusnõukogule ja Euroopa Pangandusjärelevalvele.